

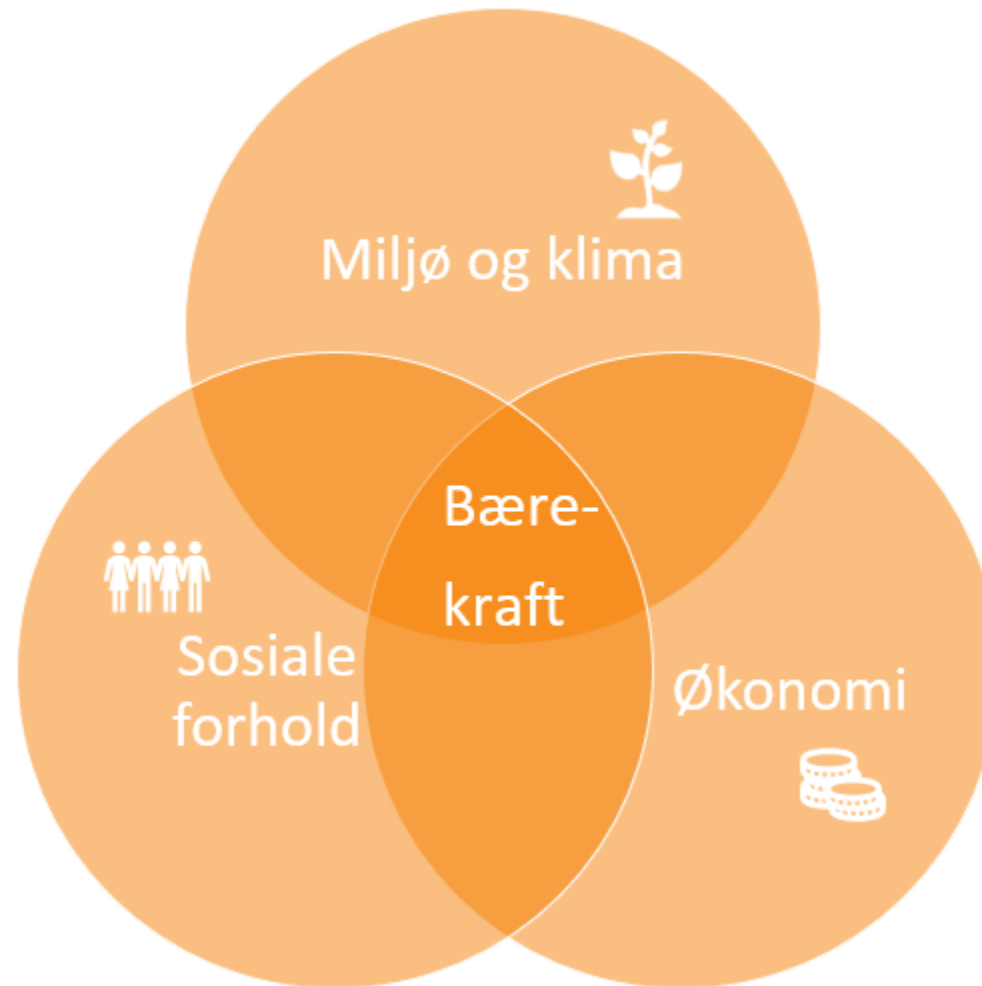
VİRKE
HOVEDORGANISASJONEN

Fremtidens næringsliv er sirkulært og bærekraftig

Camilla Skjelsbæk Gramstad
Bærekraftsansvarlig

Januar 2020

Bærekraft = trippel bunnlinje

Innlegg fra Bergans i Dagens næringsliv 15.8.2019

Hvis vi ikke skal leve av bruk og kast, hva skal vi leve av da?

Vi må vi sørge for at klærne brukes lenger. Det krever radikal endring i bransjens forretningsmodeller, ny forbrukeradferd - og støtte fra myndighetene.

🕒 2 min Publisert: 15.08.19 – 11.00 Oppdatert: en måned siden

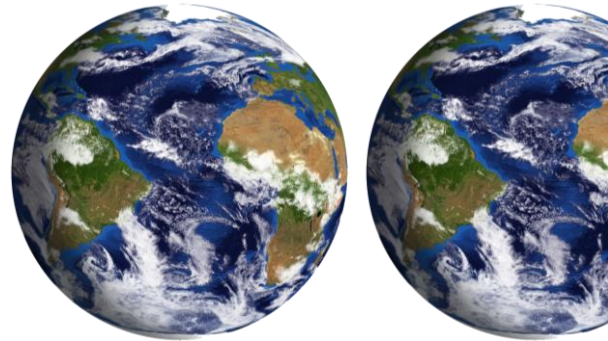
Bruk og kast gir mynt i kassen. Det finnes ingen kurs på BI som forteller hvordan vi kan bli lønnsomme uten å lansere stadig nye produkter og selge flest mulig av dem.

Skal vi bort fra bruk og kast, må vi derfor selv eksperimentere oss frem til nye produksjonsmetoder, nye forretningsmodeller, ny samhandling med andre i bransjen, nye reguleringer, og det vanskeligste av alt, vi må drive frem en forbrukeradferd som strider mot det som gir oss lønnsomhet i dag.

Bergans produserer fritidstøy til bruk i fjell, by og mark. – Det finnes ingen kurs på BI som forteller hvordan vi kan bli lønnsomme uten å lansere stadig nye produkter og selge flest mulig av dem. skriver artikkelforfatteren. (Foto: Gunnar Lier)

1970

I dag

2050

Fire drivere for et bærekraftig næringsliv

1

Ressursmangel,
klimarisiko
høyere råvarepriser

2

Flere lover og regler
fra myndighetene

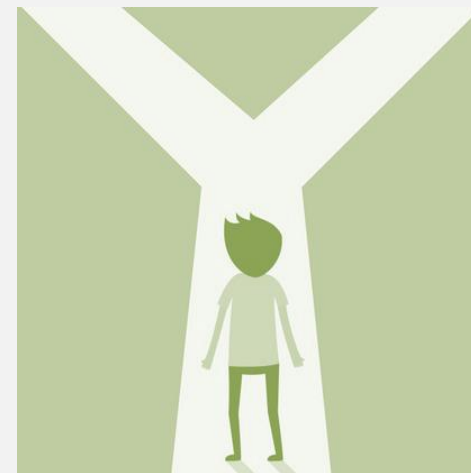
3

Økt etterspørsel &
forventninger fra
offentligheten

4

Personlig
overbevisning

MÅ ENDRE

VIL ENDRE

Klimaendringene rammer kakaoplanter:

Forskere om sjokoladekrisen: - Alt kan bli borte

Amerikanske forskere frykter at verden kan gå tom for sjokolade innen 2050.

8. JANUAR 2018 KL. 10.36 [DEL PÅ FACEBOOK](#)

Av Elisabeth Dalseg

(Dagbladet): Dersom klimaforandringene fortsetter i samme takt som i dag, kan flesteparten av dagens sjokoladeplantasjer forsvinne så tidlig som 2050. Det melder [The Business Insider](#). Årsaken er høyere temperaturer og tørrere vær, eller klimaforandringer, skriver den britiske avisa.

ANNONSE

Amnøse

IMSDAL
Best kaffe fra

KAN BLI FORBUDET: EU-kommisjonen ønsker strenge tiltak for å få hindre plastforsøpling. I dag stemte EU-parlamentet over forslaget. Nå gjenstår Ministerrådets vedtak før et forbud mot ti plastartikler kan tre i kraft. Foto: NTB Scanpix.

 Mat

[Oppskrifter](#)

[Matnytt](#)

[Restauranter](#)

[Tester](#)

EU-parlamentet stemte over forbud mot ti plastartikler:

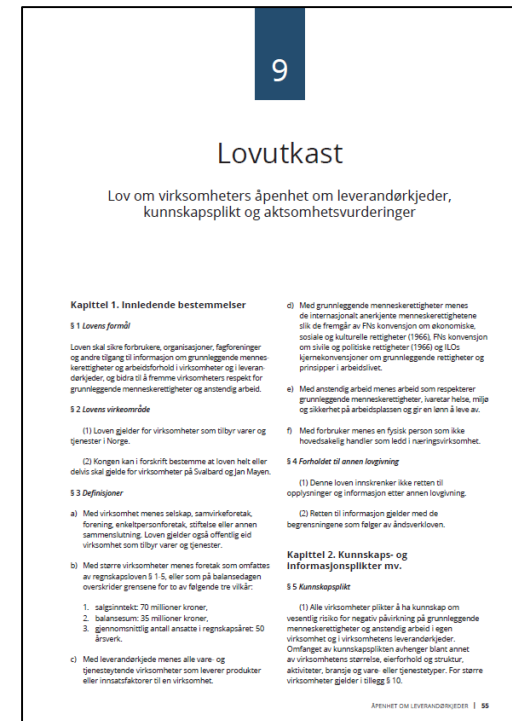
Nå: EU vil forby disse plastproduktene

EU med offensiv mot engangspplast. Kan bli forbudt også i Norge.

24. OKTOBER 2018 KL. 16.18

Nytt lovforslag: Lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger

- Kunnskaps- og informasjonsplikter i egen virksomhet og i leverandørkjeder
- Om grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeid bygd på FN, OECD og ILO-normer
  - Særlige områder
    - Tvangsarbeid og slaverilignende arbeid
    - Barnearbeid
    - Diskriminering
    - Faglige rettigheter
    - Helse, miljø og sikkerhet

Moteindustrien er en miljøoversting

Store forskjeller mellom bankene på etikk og bærekraft

Satse miljø

TEMAER:

28. januar, 2019

En fersk rapport viser at det er store forskjeller mellom norske banker når det gjelder etikk og bærekraft. Etisk bankguide gir deg oversikten med et klikk.

Stortingsrep om klimahe

PUBLISERT A

SEND AR

Viljen til offentlig frem som anskaffelser, eller at miljøkravene som stilles, er svake. Dette er, ifølge et skriftlig svar fra næringsminister Torbjørn Røe Isaksen til Stortinget, noe av bakteppet for regjeringens satsing på kompetanse, profesjonalisering og mer robuste og større innkjøpsmiljøer.

Etisk bankguide er et verktøy som viser hvordan bankene leverer på samfunnsansvar og bærekraft. Dette er alt fra klimaendringer, menneskerettigheter, korrupsjon, våpen og skatteunndragelser, til likestilling.

VIRKE
HOVEDORGANISASJONEN

Forventer miljøbevisste arbeidsgivere

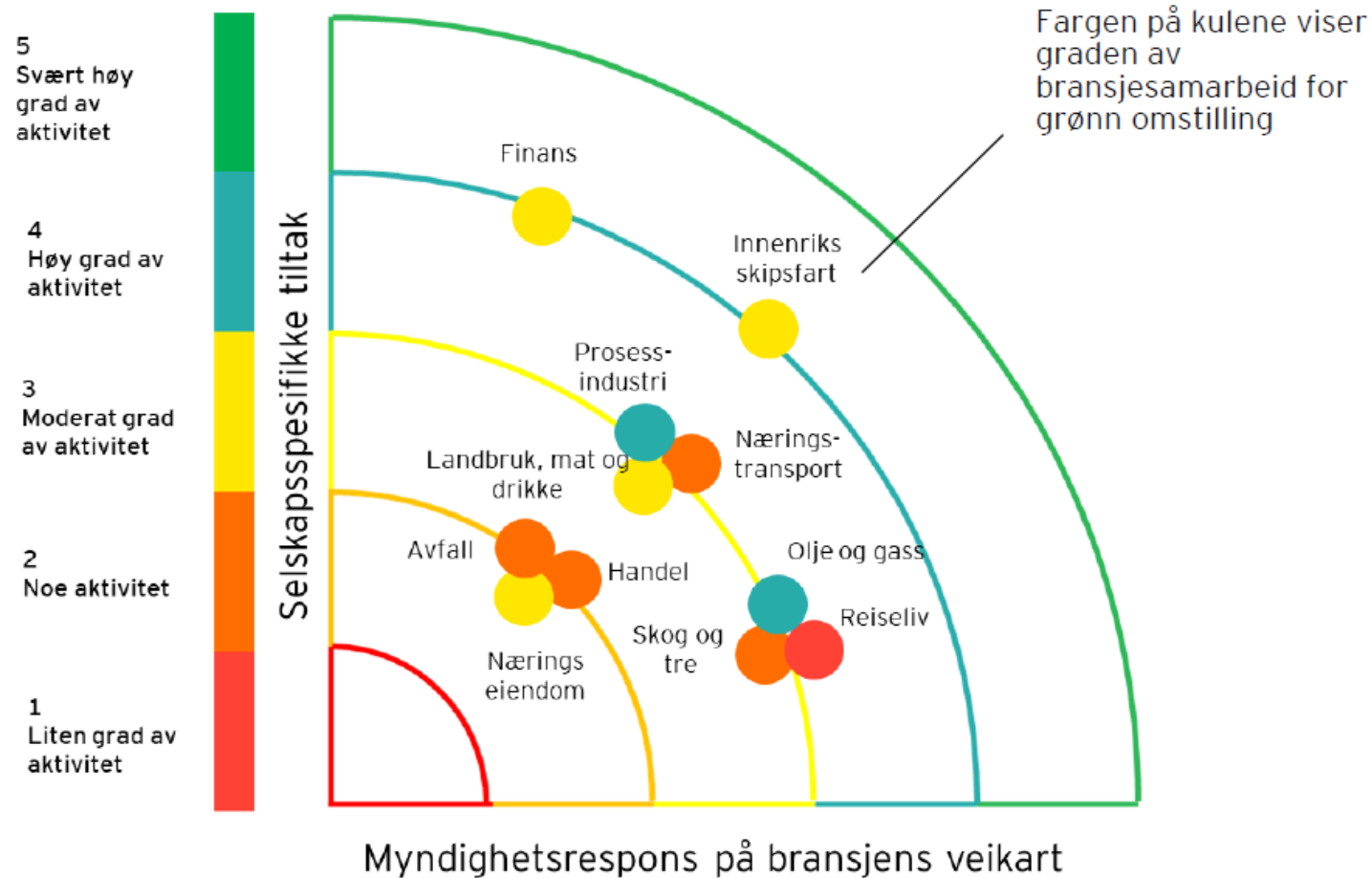

07.08.2018 | Tekst og foto: Anne Grete Nordal

Dagens studenter forventer miljøbevissthet hos sine fremtidige arbeidsgivere. – Bedriftene som tar bærekraft og miljø på alvor blir de mest attraktive, sier leder av Tekna Student, Tonje Løvstakken.

Hovedfunn fra EY undersøkelsen av 11 veikart – utslipp i fokus

Alle må bidra, og alle kan bidra

Passiv

OPPFYLLE LOVER OG REGLER

- Hvilke lover og regler gjelder din bedrift?

Aktiv

MILJØTILTAK I EGEN DRIFT OG KRAV TIL LEVERANDØRER

- Sertifiseringer som Miljøfyrtårn
- Produktsertifiseringer som Svanemerke
- Kildesortering av avfall for produksjon, butikk og kunder
- Tiltak knyttet til energibruk, avfall, innkjøp og transport
- Miljøvennlige innkjøp og krav til leverandører
- Påvirke forbrukere til bevisste valg

Oppportunistisk

STRATEGISK TILNÆRMING OG NYE TJENESTER OG FORRETNINGSMODELLER

- Innovasjon
- Nye tjenester
- Produkter som kan leies ut, leases, repareres, oppgraderes
- Nye forretningsmodeller
- Sirkulær økonomi

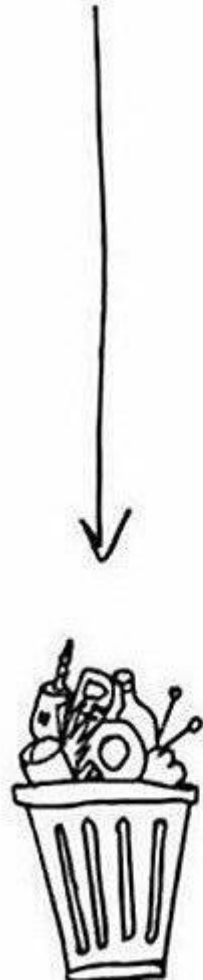

Regjeringen vil:

«At Norge skal være et foregangsland i utviklingen av en grønn, sirkulær økonomi som utnytter ressursene bedre, og utarbeide en nasjonal strategi om sirkulærøkonomi»

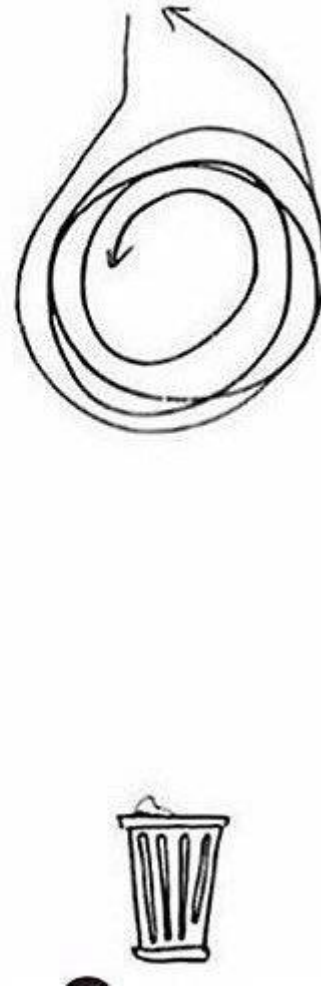
LINEAR ECONOMY

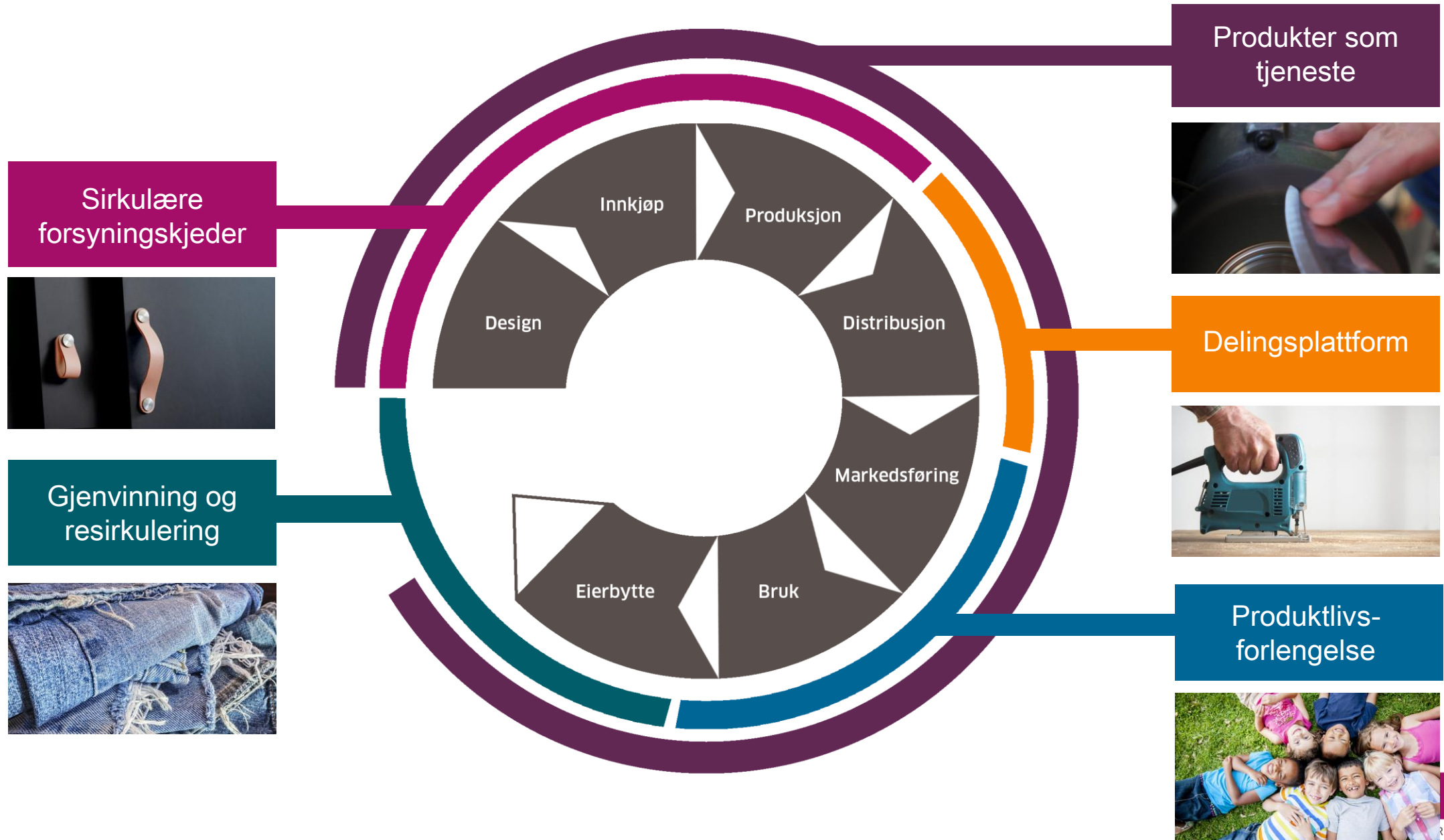
RECYCLING ECONOMY

CIRCULAR ECONOMY

Sirkulær økonomi

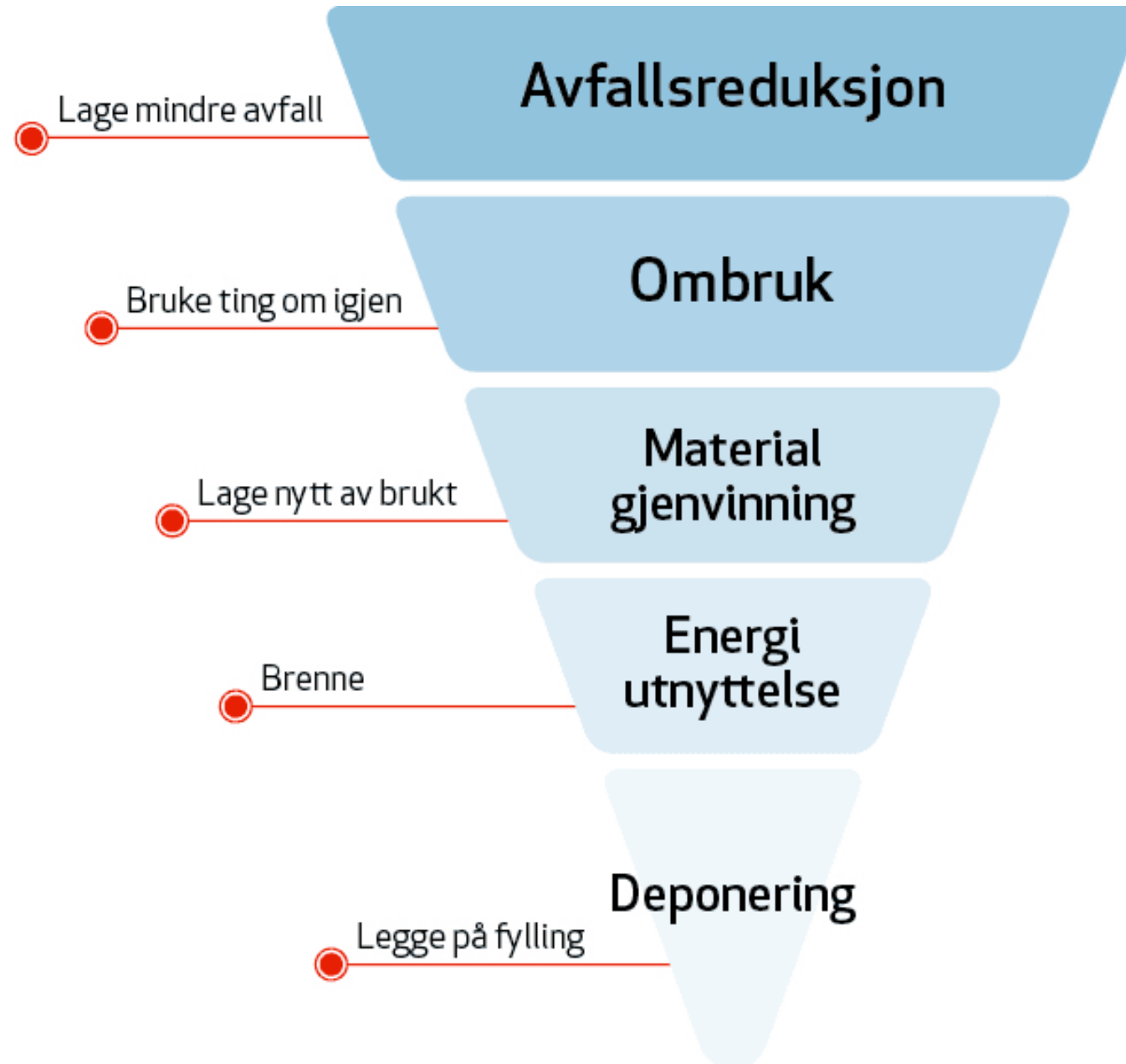
Lineær økonomi

- Forbruker
- Verdikjeder
- Eie
- Produkt
- Avfall

Sirkulær økonomi

- Bruker
- Verdisyklus
- Anvende
- Funksjon
- Ressurs

Avfallspyramiden

HVA OM.....

- Økende tørke, ekstremvær og knapphet på ressurser fører til økte råvarepriser?
- Vi får strengere regler på innhold i produkter, eller blir ansvarlig for hva som skjer med dem etter endt levetid?
- Forbrukerne boikotter produktene våre?
- Vi nyttiggjorde oss av andres avfall, eller vårt avfall kan bli nyttiggjort av andre?
- Vi selger en tjeneste i stedet for et produkt?
- Vi trenger ny kompetanse?
- Vi kan finne nye forretningsmodeller?

Nye forretningsmodeller i handelen

NYE FORRETNINGSMODELLER I HANDELEN

INNOVASJON FOR EN BÆREKRAFTIG FREMTID

- Hva er status på innovasjon i handelen?
- Hvordan ser nye forretningsmodeller i handelen ut?
- Hvordan implementere nye forretningsmodeller?
- Hvordan ser fremtiden til handelen ut?

«En høyaktuell og relevant bok som utfordrer, og skaper økt forståelse for hvordan vi i handelen kan utvikle bærekraftige forretningsmodeller for fremtiden. Boken er inspirerende og inneholder mange gode eksempler på innovasjon og nyskaping»

Marius Varner

Svensk kleskjede lar deg lease garderoben

Kleskjeden Filippa K mener du har altfor mange ubrukte klær i skapet. Nå tilbyr de kundene sine å leie klærne i stedet for å kjøpe dem.

VERKTØYLEIE, KNIVSLIPING OG OPPSETT AV ROBOTGRESSKLIPPER: Hjemmefikser-kjede satser på mer enn bare salg

Nyneter Handel

Nå skal sportsgiganten drive bruktbutikk

I over hundre år har Bergans solgt nytt turutstyr. Nå utvider produsenten bruktbutikk og utleie av utstyr. Toppsjefen frykter ikke at salgsinntekter bli barbert.

IKEA is making a huge change by renting out furniture— and it's a prime example of the kind of thinking more companies need to be doing

Anne van Riel, Contributor Mar. 11, 2019, 1:58 PM

Unilever-sjefen: Bli grønn eller dø ut som dinosauren

Paul Polman snudde opp ned på dagligvaregiganten Unilever da han sa nei til kortsiktig profittjag og ja til renere og grønnere av verden.

FJONG

Your endless closet

FJONG is a platform to rent and rent out clothes, giving you a larger, greener, more exciting wardrobe to a lower budget. You can earn money on renting out your clothes &

TOGETHER
WE CAN
CLOSE THE
LOOP

H&M CONSCIOUS
For a more sustainable fashion future

DON'T BUY
THIS JACKET

patagonia
patagonia.com

Hva kjennetegner de som lykkes med bærekraft?

- Forankring
- Dialog med interessenter
- Sett en visjon og konkrete mål som forankres i ledelsen og styret
- Finn gode ambassadører
- Bred involvering av ansatte - Hva betyr det for akkurat min jobb?
- Hvilke kanaler kan det bruke? Arenaer, faste møter, systemer
- Hvordan skal det kommuniseres utad?
- Systematisk organisering av arbeidet - noen som er ansvarlig for oppfølging
- Prioriter det viktigste for akkurat din bedrift

Miljøfyrtårn – Norges mest brukte miljøsertifikat

Felles kriterier

AVFALL

TRANSPORT

INNKJØP

ENERGI

ARBEIDSMILJØ

Bransjekriterier

80 ulike kriteriesett

?

?

?

?

?

Virkes rolle

Pådriver og politisk påvirker

Kurs og nettverk

Arbeidsgiverstøtte

**VEIKART FOR
GRØNN HANDEL
2050**